

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudcem JUDr. Davidem Kryskou ve věci

žalobce: **M. K.**, narozen X
státní příslušník Ukrajiny
bytem X

zastoupen advokátem JUDr. Petrem Doušou
sídlem Na Kozině 1438, Mladá Boleslav II, Mladá Boleslav

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 936/3, Holešovice, Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 10. 2024, č. j. OAM-8903-8/ZR-2024,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Vymezení věci a obsah podání účastníků

- Žalobce se žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) domáhá zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí, kterým žalovaný podle § 46e odst. 1 ve spojení s § 37 odst. 1 písm. a) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 230/2024 Sb. (dále jen „zákon o pobytu

cizinců“) zrušil platnost žalobcovy zaměstnanecké karty a stanovil mu lhůtu k vycestování z území ČR v délce 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

2. Žalobce namítá nepřiměřený zásah do svého soukromého a rodinného života. Veřejný zájem na ochranu veřejného pořádku a bezpečí je zajištěn uloženým peněžitým trestem a trestem zákazu činnosti spočívajícím v zákazu řízení motorových vozidel. Na území ČR žije od roku 2017 a žil zde i mezi lety 2007 a 2012. Za tu dobu si v ČR vytvořil silné citové vazby a má zde řadu přátel i mezi občany ČR. Od roku 2017 s ním v ČR pobývá i jeho manželka, Y. K., narozena X. Žalobce po celou dobu pracuje a vede řádný život. Společně s manželkou pracují ve společnosti TSC Cleaning, a.s., IČO: 25368907. Žalobce má tři děti, z toho dvě nezletilé, které jsou v péči prarodičů. Žijí na Ukrajině. Důchod prarodičů činí v přepočtu cca 1 580 Kč. Z tohoto příjmu nejsou schopni zajistit svoje základní životní potřeby a potřeby nezletilých vnuček. Žalobce veškeré příjmy zasílá prarodičům za účelem zajištění jejich obživy a potřeb jeho nezletilých dětí. Žalovaný dopad napadeného rozhodnutí na soukromý a rodinný život žalobce bagatelizuje. Pokud žalobce ztratí pobytové oprávnění, dojde rovněž k zásahu do nejlepšího zájmu dítěte. Kromě dětí se dostanou do stavu ohrožení života i prarodiče a žalobcova manželka, která nebude schopna sama v ČR zajistit svoje základní potřeby a zasílat část příjmů k obživě rodičů a dětí. Žalobce by v případě návratu do země původu byl odveden na frontu a vystaven ohrožení života, což rovněž není v zájmu jeho nezletilých dětí. Žalobce dále namítá, že trestní příkaz Okresního soudu v Mladé Boleslavi ze dne 14. 3. 2024, sp. zn. 17 T 37/2024 (dále jen „trestní příkaz“), není opatřen doložkou právní moci. Žalobce peněžitý trest zaplatil a je třeba na něho hledět, jako by nebyl odsouzen. Po výkonu trestu zákazu činnosti se bude na něj hledět jako na osobu netrestanou. Podle žalobce mělo vydání napadeného rozhodnutí předcházet „správní uvážení“ a zkoumání, zda vydáním rozhodnutí nebude zasaženo nepřiměřeně do soukromého a rodinného života či nejlepšího zájmu dítěte.
3. Žalovaný ve vyjádření k žalobě navrhuje její zamítnutí. Mimo jiné uvádí, že žalobce byl odsouzen za spáchání úmyslného trestného činu ohrožení pod vlivem návykové látky, za což byl odsouzen k peněžitému trestu a trestu zákazu řízení motorových vozidel po dobu dvou let. Zrušení platnosti zaměstnanecké karty zapříčinil sám žalobce svým protiprávním jednáním, neboť vědomě po požití značného množství alkoholu ve značném stupni opilosti (2,08 ‰) usedl za volant vozidla a ohrožoval tímto způsobem zdraví a majetek ostatních účastníků silničního provozu. Jen shodou šťastných okolností nedošlo k horším zdravotním následkům a vyšším škodám. Pokud by žalobce dodržoval zákony ČR, nemusel by podstupovat řízení o zrušení platnosti zaměstnanecké karty. Žalobce si musel být dobře vědom toho, jaký důsledek spáchání úmyslného trestného činu vyvolá a jaký to bude mít dopad na jeho pobytové oprávnění, neboť samotné obdržení zaměstnanecké karty je podmíněno trestní bezúhonností cizince. Zavrženíhodné jednání žalobce dosahuje vysoké intenzity, neboť zasahuje do práv a svobod druhých, přičemž ohrožuje jejich zdraví a majetek. Zákon o pobytu cizinců pro zrušení platnosti zaměstnanecké karty vyžaduje pouze naplnění podmínky pravomocného odsouzení za spáchání trestného činu. Je tak nepodstatné, jaký trest byl žalobci uložen. Posouzení míry zavinění a ostatní atributy trestního řízení přísluší výhradně orgánům činným v trestním řízení, nikoliv žalovanému. Trestní řízení a správní řízení o zrušení zaměstnanecké karty jsou dvě naprosto odlišná a na sobě nezávislá řízení. Žalovaný dále netuší, jak žalobce dospěl k závěru, že se na něj má hledět, jako by nebyl odsouzen. Žalobce nemá odsouzení zahlazené a celý uložený trest ještě nevykonal. Ohledně námitek zásahu do soukromého a rodinného života žalovaný uvádí, že

žalobce byl v průběhu předcházejícího řízení pasivní a neuvedl nic, co by mohlo vést k domněnce, že bude nepřiměřeným způsobem zasaženo do jeho soukromého a rodinného života. Soudní řízení neslouží k odstranění nečinnosti žalobce ve správním řízení. Manželka žalobce má udělenou zaměstnaneckou kartu s platností do května 2025 a není na pobytovém oprávnění žalobce žádným způsobem závislá. Bylo na žalobci, aby přesvědčivým způsobem konkrétně tvrdil a nabídl důkazy o tom, že v jeho případě existuje překážka bránící zrušení zaměstnanecké karty. Pouhá skutečnost, že se na území ČR zdržuje blízká osoba, nemá takovou váhu, aby vyvolala pochybnosti o přiměřenosti napadeného rozhodnutí. Jde-li o nejlepší zájem dítěte, byl to žalobce, který nebral ohled na nejlepší zájem nezletilých dětí a svým jednáním vědomě ohrozil svůj pobytový status na území ČR a s tím spojenou možnost opatrovat finanční prostředky pro podporu svých blízkých. Podle žalovaného se nejedná o zásah natolik významný, aby dokázal převážit důsledky protiprávního jednání a ovlivnil rozhodování žalovaného s ohledem na jeho rodinné vazby. Celá rodina jsou občané země původu žalobce, kteří mohou ve společném soužití bez problémů pokračovat na území domovského státu. Není představitelné, aby při porušování právních předpisů byla státu odňata možnost na ně reagovat zrušením pobytového oprávnění cizince jen proto, že na území ČR má rodinu. Nezletilé děti žalobce nejsou v jeho výlučné péči ani na něj nejsou fakticky zcela vázány a napadeným rozhodnutím nedojde k ohrožení řádného vývoje nezletilých, neboť kontakty mezi členy rodiny nejsou definitivně znemožněny. Napadené rozhodnutí nezasáhne do pobytových oprávnění žalobcových dětí, neboť aktuálně žádná nemají. Při posuzování nejlepšího zájmu dítěte je třeba rozlišovat rozhodnutí přímo se dotýkající práv a povinností dítěte od těch, která mají na dítě dopad nepřímý. Čím menší a zprostředkovanější dopad na dítě je, tím větší prostor je pro upřednostnění jiného zájmu. Jde-li o námitku ohledně nepříznivé situace v zemi původu, nemůže napadeným rozhodnutím dojít k porušení zásady nenavracení. Pokud by žalobce prokázal, že jeho vycestování do země původu není z opodstatněných důvodů možné, má možnost požádat o speciální pobytový status (např. vízum za účelem strpění), splní-li zákonem stanovené podmínky. Jestliže žalobce v zemi původu zanechal své děti, ačkoliv je přesvědčen, že situace tam není bezpečná, neplatí to zjevně pro celé území státu. Žalobci napadeným rozhodnutím nebyl zakázán pobyt na území ČR. Jakmile se osvědčí, může opětovně požádat o pobytový titul v ČR. Území ČR může zároveň navštěvovat na základě bezvízového styku.

Splnění procesních předpokladů

4. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas (§ 172 odst. 1 zákona o pobytu cizinců), osobou k tomu oprávněnou a že splňuje všechny formální požadavky na ni kladené. Jde tedy o žalobu věcně projednatelnou. Soud vycházel při přezkumu napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.). Soud rozhodl bez jednání, neboť žalobce s takovým postupem souhlasil a žalovaný v reakci na výzvu soudu jednání nepožadoval (srov. § 51 odst. 1 s. ř. s.).

Skutková zjištění vycházející z obsahu správního spisu

5. Ze správního spisu vyplývá, že žalobce pobýval na území ČR na základě zaměstnanecké karty s platností do 27. 4. 2025.
6. Součástí správního spisu jsou mimo jiné: (i) trestní příkaz společně s doložkou právní moci a (ii) výpis z evidence Rejstříku trestů fyzických osob ze dne 6. 5. 2024 k osobě žalobce.

7. Z trestního příkazu vyplývá, že žalobce dne 2. 3. 2024 kolem 03:18 hod. po pozemní komunikaci v obci K., okres M. B., po předchozím požití alkoholických nápojů řídil osobní motorové vozidlo zn. X, RZ X, přičemž u domu č. p. X byl zastaven a kontrolován hlídkou Policie ČR a odborným měřením bylo v jeho krvi v 03:18 hod. uvedeného dne prokázáno 2,08 promile alkoholu a v 03:24 hod. 1,99 promile alkoholu. Žalobce byl trestním příkazem shledán vinným ze spáchání přečinu ohrožení pod vlivem návykové látky podle § 274 odst. 1 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, přičemž byl odsouzen k peněžitému trestu ve výměře 21 000 Kč a trestu zákazu činnosti spočívajícího v zákazu řízení všech motorových vozidel ve výměře 2 roků. Stejnopis trestního příkazu, který je součástí správního spisu, je opatřen doložkou právní moci, z níž vyplývá, že trestní příkaz nabyl právní moci dne 3. 4. 2024. Tyto skutečnosti vyplývají rovněž z výpisu z evidence Rejstříku trestů fyzických osob k osobě žalobce.
8. Opatřením ze dne 5. 8. 2024, č. j. OAM-8903-3/ZR-2024, žalovaný oznámil žalobci zahájení správního řízení ve věci zrušení platnosti zaměstnanecké karty.
9. Opatřením ze dne 22. 8. 2024, č. j. OAM-8903-4/ZR-2024, žalovaný vyzval žalobce k seznámení s podklady pro vydání rozhodnutí, přičemž výzva mu byla doručena dne 4. 9. 2024. Ze správního spisu dále vyplývá, že žalobce prostřednictvím zástupce této možnosti využil dne 23. 9. 2024.
10. Podáním doručeným žalovanému dne 1. 10. 2024 se žalobce vyjádřil k podkladům pro vydání rozhodnutí. Mimo jiné uvedl, že trestní příkaz není opatřen doložkou právní moci. Navrhl doplnit podklady zjištěním zda a kdy žalobce zaplatil peněžitý trest, což by mělo za následek že trest vykonal. Po vykonání trestu zákazu činnosti se na něj bude hledět, jako by nebyl odsouzen. Žalobce má v rejstříku trestů jeden záznam. Trestní příkaz a výpis z evidence Rejstříku trestů fyzických osob by neměly být jedinými podklady. Je podstatné zjistit, jaký bude mít zrušení zaměstnanecké karty dopad do osobního a rodinného života žalobce. Navrhl provést výslech svůj a své manželky a sdělil své osobní a rodinné poměry. V období od 2012 do 2017 byli s manželkou během pobytu v zemi původu nezaměstnaní. Nyní jsou manželka a jeho děti odkázáni na jeho příjem. Zrušení zaměstnanecké karty je třeba hodnotit i z pohledu potřeb nezletilých dětí a nejlepšího zájmu dítěte. Zrušení zaměstnanecké karty by bylo nepřiměřené rovněž s ohledem na probíhající válečný konflikt v zemi původu. Žalobce bude odveden a vystaven ohrožení vlastního života.
11. Napadeným rozhodnutím žalovaný rozhodl tak, jak je uvedeno v bodě 1 tohoto rozsudku. Rozhodovací důvody napadeného rozhodnutí a argumentace obsažená v jeho odůvodnění se v podstatných bodech překrývají s obsahem vyjádření žalovaného k žalobě. V odůvodnění napadeného rozhodnutí tak žalovaný mimo jiné uvedl, že byly naplněny podmínky pro zrušení platnosti zaměstnanecké karty podle § 46e odst. 1 ve spojení s § 37 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců. Z výpisu z evidence Rejstříku trestů fyzických osob zjistil, že žalobce byl uznán vinným ze spáchání úmyslného trestného činu a toto odsouzení nebylo dosud zhlazeno. Podle zákona o pobytu cizinců nepřísluší žalovanému posuzovat dopad napadeného rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce. S ohledem na čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (č. 209/1992 Sb.; dále jen „Úmluva“) jej však posoudil, přičemž dospěl k závěru, že zrušení zaměstnanecké karty není z hlediska soukromého a rodinného života žalobce nepřiměřené. Výslech žalobce a jeho manželky považoval za nadbytečný. Zrušení zaměstnanecké karty nebrání ani nejlepší zájem nezletilých dětí žalobce, ani probíhající válečný konflikt v zemi původu. Napadené

rozhodnutí určitě zasáhne do vazeb, které žalobce na území ČR má, avšak nejedná se o natolik významný zásah, aby dokázal převážit důsledky žalobcova protiprávního jednání. Pokud cizinec páchá v ČR úmyslnou trestnou činnost, významně ohrožuje zákonem chráněný zájem společnosti, sám zvolil určitou míru nejistoty ohledně toho, jaký může být budoucí osud jeho soužití, přičemž musí očekávat, že v případě odsouzení mu hrozí nejen trest odnětí svobody, ale také zrušení pobytového oprávnění ve správním řízení.

Posouzení žaloby

12. Soud předesílá, že *„míra precizace žalobních bodů do značné míry určuje i to, jaké právní ochrany se žalobci u soudu dostane. Čím je žalobní bod – byť i vyhovující – obecnější, tím obecněji k němu může správní soud přistoupit a posuzovat jej. Není naprosto na místě, aby soud za žalobce spekulativně domýšlel další argumenty či vybíral z reality skutečnosti, které žalobu podporují. Takovým postupem by přestal být nestranným rozhodčím sporu, ale přebíral by funkci žalobcova advokáta“* [rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008-78]. V souladu s tímto právním názorem postupoval zdejší soud i v projednávané věci.
13. Podle § 46e odst. 1 zákona o pobytu cizinců zruší ministerstvo vnitra platnost zaměstnanecké karty mimo jiné z důvodů uvedených v § 37.
14. Podle § 37 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců zruší ministerstvo vnitra platnost víza k pobytu nad 90 dnů, jestliže cizinec byl pravomocně odsouzen za spáchání úmyslného trestného činu.
15. Podle čl. 8 Úmluvy má každý právo na respektování svého soukromého a rodinného života, obydlí a korespondence. Státní orgán nemůže do výkonu tohoto práva zasahovat kromě případů, kdy je to v souladu se zákonem a nezbytné v demokratické společnosti v zájmu národní bezpečnosti, veřejné bezpečnosti, hospodářského blahobytu země, předcházení nepokojům a zločinnosti, ochrany zdraví nebo morálky nebo ochrany práv a svobod jiných.
16. Předně soud za zcela nedůvodnou považuje žalobní námitku, že trestní příkaz není opatřen doložkou právní moci, neboť je toto tvrzení v rozporu s obsahem správního spisu (srov. body 6 a 7 tohoto rozsudku).
17. Nedůvodnou je rovněž námitka, že je na žalobce třeba hledět, jako by nebyl odsouzen. Trestním příkazem byl žalobce odsouzen k peněžitému trestu ve výměře 21 000 Kč a trestu zákazu činnosti spočívajícího v zákazu řízení všech motorových vozidel ve výměře 2 roků. Trestní příkaz je ze dne 14. 3. 2024, nabyl právní moci dne 3. 4. 2024, a ke dni vydání napadeného rozhodnutí tak zjevně 2 roky z trestu zákazu činnosti neuplynuly (bez ohledu na to, zda žalobce peněžitý trest zaplatil, či nikoliv). Tato žalobcova námitka je zároveň vnitřně rozporná, neboť sám uvádí, že *„po výkonu trestu zákazu činnosti se bude na žalobce hledět jako na osobu netrestanou“* (zdůraznění doplněno zdejším soudem). Sám tak uznává, že ke dni vydání napadeného rozhodnutí tato situace ještě nenastala. Že trest nebyl prozatím vykonán, vyplývá rovněž z výpisu z evidence Rejstříku trestů fyzických osob ze dne 6. 5. 2024 k osobě žalobce, který je součástí správního spisu a jehož obsah ani žalobce nezpochybňuje.
18. Žalobce dále brojí proti tomu, že žalovaný neposoudil přiměřenost napadeného rozhodnutí vzhledem k soukromému a rodinnému životu žalobce.
19. Stran námitky absence odůvodnění přiměřenosti soud uvádí, že totožnou námitkou se zabýval NSS v rozsudku ze dne 23. 3. 2017, č. j. 10 Azs 249/2016-47, v němž uvedl:

„Ustanovení § 35 odst. 3 a § 37 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců taktéž neposkytují správnímu orgánu možnost [...] zvažovat různé aspekty spáchaného úmyslného trestného činu, jakými jsou jeho závažnost a povaha, či rozlišovat mezi úmyslnými trestnými činy, které jsou důvodem pro zrušení dlouhodobého pobytu, a které nikoliv. Citované právní normy stanoví správnímu orgánu jednoznačně povinnost rozhodnout určitým způsobem za předpokladu splnění podmínek uvedených v zákoně [...]. Na uvedený závěr nemá vliv ani výslovná úprava § 174a zákona o pobytu cizinců, účinná od 1. 1. 2011. Povinnost posoudit přiměřenost dopadu rozhodnutí do soukromého a rodinného života cizince nelze vztahovat na všechna rozhodnutí podle zákona o pobytu cizinců, jak se nesprávně domnívá stěžovatel [...]. Správní orgán má naopak posuzovat přiměřenost jen těch rozhodnutí, u nichž to zákon o pobytu cizinců výslovně stanoví (např. dle § 19 odst. 1, § 37 odst. 2, § 46a odst. 2 zákona o pobytu cizinců a dalších). Zákon o pobytu cizinců v § 174a obsahuje demonstrativní výčet kritérií, ke kterým správní orgány přihlídnou při posuzování přiměřenosti. Ustanovení § 37 odst. 1 správním orgánům neukládá povinnost posuzovat přiměřenost dopadů do rodinného a soukromého života.“ Tyto závěry však neplatí bezvýjimečně.

20. Zdejší soud si je vědom té části judikatury, podle níž je třeba zkoumat přiměřenost rozhodnutí z hlediska hodnocení dopadů na práva podle čl. 8 Úmluvy i v těch řízeních, pro která to zákon o pobytu cizinců výslovně nestanoví. Z rozsudku NSS ze dne 13. 12. 2018, č. j. 7 Azs 360/2018-39, totiž plyne, že „za určitých podmínek je namístě přistoupit k posouzení dopadu rozhodnutí do soukromého a rodinného života, i pokud to zákon o pobytu cizinců výslovně nevyžaduje, a to zejména tehdy, **namítá-li cizinec nepřiměřenost dopadu rozhodnutí do soukromého a rodinného života ve správním řízení**“ (zvýraznění doplněno zdejším soudem). Z citované mezinárodní smlouvy vyplývá povinnost posoudit možný dopad do práva jednotlivce, jestliže hájitelným způsobem tvrdí, že existují důvody se domnívat, že toto právo bude porušeno [srov. rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 26. 3. 1987, *Leander proti Švédsku*, stížnost č. 9248/81, bod 77 písm. a)]. Žalovaný tak má povinnost zabývat se přiměřeností zásahu svého rozhodnutí do soukromého a rodinného života cizince i v těch případech, kdy to zákon sice výslovně nepředpokládá, ale cizinec v tomto směru vznesl konkrétní námitku (srov. rozsudek NSS ze dne 23. 12. 2019, č. j. 10 Azs 262/2019-31).
21. V projednávané věci žalobce ve vyjádření doručeném žalovanému dne 1. 10. 2024 uplatnil námitku nepřiměřenosti z hlediska jeho soukromého a rodinného života a námitku zásahu do nejlepšího zájmu jeho nezletilých dětí v poměrně obecné rovině. Žalovaný na ni v míře této obecnosti odpovídající dostatečným způsobem v napadeném rozhodnutí reagoval. Napadené rozhodnutí tak nelze považovat za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Nedůvodná tak je také dílčí žalobní námitka, v níž žalobce argumentuje stran povinnosti žalovaného vliv napadeného rozhodnutí na soukromý a rodinný život zkoumat, neboť žalovaný takto postupoval a posouzení uvedených dopadů je v odůvodnění napadeného rozhodnutí obsaženo.
22. Jde-li o věcné námitky žalobce týkající nepřiměřenosti napadeného rozhodnutí z důvodu jeho rodinného života na území ČR, je třeba předně zdůraznit, že v případě zrušení zaměstnanecké karty z důvodu spáchaní úmyslného trestného činu [§ 46e odst. 1 ve spojení s § 37 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců] provedl obecný test přiměřenosti již zákonodárce, neboť na rozdíl například od důvodů uvedených v § 37 odst. 2 téhož zákona nepodmínil aplikaci § 37 odst. 1 posouzením přiměřenosti (srov. též § 174a odst. 3 zákona o pobytu cizinců). V běžných případech a v obecné rovině lze totiž předpokládat, že

spáchání úmyslného trestného činu bude převažovat nad zájmem cizince na nenarušení jeho soukromého a rodinného života. Takový přístup zákonodárce není ojedinělý a týká se řady ustanovení zákona o pobytu cizinců. Pro tyto případy NSS dovedl, že i přes absenci výslovného zákonného požadavku jsou správní orgány povinny s ohledem na mezinárodní závazky vyplývající z čl. 8 Úmluvy výjimečně posoudit přiměřenost zásahu do rodinného a soukromého života cizince, avšak k potenciální aktivaci uvedeného článku musí cizinec ve správním řízení vznést konkrétní námitku nepřiměřenosti zásahu do soukromého či rodinného života. Teprve pak se správní orgán s touto námitkou musí vypořádat (srov. např. rozsudek NSS ze dne 12. 12. 2019, č. j. 10 Azs 310/2019-32, a judikaturu tam citovanou). Je to právě žadatel, kdo může rodinnou situaci nejlépe osvětlit.

23. Z judikatury Evropského soudu pro lidská práva vyplývá, že podmínky pro použití tzv. extraterritoriálního účinku čl. 8 Úmluvy jsou velmi přísné a mnohdy nestačí ani to, že cizinec v daném státě delší dobu žije a má tam rodinný nebo soukromý život (srov. např. rozsudek ze dne 6. 2. 2001, *Bensaid proti Spojenému království*, stížnost č. 44599/98; srov. také např. rozsudky NSS ze dne 13. 2. 2019, č. j. 5 Azs 276/2016-48, či ze dne 10. 7. 2018, č. j. 1 Azs 205/2018-25). Kromě toho pro případy zbavení oprávnění k pobytu či vyhoštění cizích státních příslušníků zahrnuje čl. 8 Úmluvy zpravidla pouze jádro (hlavní část) rodiny žijící skutečným rodinným životem (srov. rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 9. 10. 2003, *Slivenko proti Lotyšsku*, stížnost č. 48321/99, bod 94). Pojem rodinného života není Úmluvou definován, je však vykládán poměrně extenzivně (srov. např. rozsudek NSS ze dne 11. 6. 2009, č. j. 9 Azs 5/2009-65). Vztahem zakládajícím rodinný život je především vztah manželů v zákonném a skutečném manželství, přičemž důraz je kladen na fungující (nikoliv pouze formální) rodinné vztahy [srov. např. *K. proti Spojenému království*, rozhodnutí Evropské komise pro lidská práva ze dne 15. 10. 1986, stížnost č. 11468/85]. Fungující reálné vztahy mezi rodiči a jejich dětmi do kategorie rodinného života spadají taktéž. Žalobce sice namítá, že na území žije jeho manželka, že manželka zde pracuje a že vydělané finanční prostředky posílají do země původu, kde se prarodiče starají o jejich 2 nezletilé dcery. Žalobcova manželka však má samostatné (tj. na žalobci nezávislé) pobytové oprávnění v podobě zaměstnanecké karty, a napadené rozhodnutí ji tak z hlediska její možnosti pobývat a pracovat na území ČR nijak neovlivňuje. Mezi ní a žalobcem nebyl zjištěn vztah jakékoliv závislosti. Nezletilé dcery žalobce na území ČR nepobývají. Je proto pouze na „rodinném“ rozhodnutí, zda žalobcova manželka na území setrvá i v případě, kdy žalobce bude muset z území ČR vycestovat, nebo zda rodina jako celek bude právo na soukromý a rodinný život realizovat v zemi původu. Děti žalobce pak na území vůbec nepobývají a vliv na jejich soukromý a rodinný život je pouze nepřímý (v rozsahu žalobcem tvrzeného eventuálního snížení příjmů rodiny v důsledku napadeného rozhodnutí). Soud proto neshledal, že by se jednalo o tak výjimečný případ, který by odůvodňoval nezrušení zaměstnanecké karty pro jeho nepřiměřenost z hlediska zásahu do soukromého a rodinného života žalobce.
24. Soud dále uvádí, že žalobce by stejně nemohl být se žalobou proti rozhodnutí o zrušení platnosti zaměstnanecké karty úspěšný pouze z důvodu existence rodinného života na území ČR existujícího v takové podobě, že by hrozilo porušení čl. 8 Úmluvy. Z hlediska Úmluvy totiž postačuje, pokud má žalobce na vnitrostátní úrovni dostupné právní prostředky, jimiž lze dosáhnout ochrany práv a svobod v Úmluvě zakotvených, a to bez ohledu na jejich formu (srov. např. rozsudky Evropského soudu pro lidská práva ze dne 4. 5. 2000, *Rotaru proti Rumunsku*, stížnost č. 28341/95, bod 67, a ze dne 17. 10. 2013, *Budrevich proti České republice*, stížnost č. 65303/10, bod 101). Žalobci přitom svědčí k ochraně jeho základního

práva jiný právní prostředek.

25. Situaci žalobce lze totiž adekvátně řešit prostřednictvím víza za účelem strpění podle § 33 zákona o pobytu cizinců. Zachování zaměstnanecké karty tudíž není jediným prostředkem, kterým by bylo možné zachovat právo žalobce na rodinný a soukromý život. Vzhledem ke zjevnému nesplnění zákonných podmínek pro zachování zaměstnanecké karty [§ 37 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců] je plně postačující, pokud k zachování žalobcových základních práv účinně slouží jiný (byť tzv. „nižší“) pobytový titul, zejména vízum za účelem strpění. Článek 8 ani jiné ustanovení Úmluvy nezaručuje právo na udělení konkrétního typu povolení k pobytu, pokud řešení nabízené vnitrostátními orgány umožňuje dotčenému jednotlivci bez překážek vykonávat jeho právo na respektování soukromého a rodinného života (srov. rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 13. 10. 2016, *B.A.C. proti Řecku*, stížnost č. 11981/15, bod 35).
26. V rozsudku ze dne 24. 9. 2015, č. j. 6 Azs 163/2015-47, NSS poukázal také na to, že *„povolení k dlouhodobému pobytu [kterým je i zaměstnanecká karta] je omezeno dobou, na kterou bylo vydáno, a uplynutím této doby pozbývá samozřejmě platnosti; nelze pak logicky hovořit o ochraně nějakých nabytých práv nebo oprávněných zájmů, neboť jejich trvání bylo časově podmíněno. To neznamena, že by byla vyloučena aplikace ústavního principu přiměřenosti zásahů do ústavně garantovaných základních práv nebo svobod, např. do práva na respektování soukromého a rodinného života podle čl. 10 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, resp. čl. 8 [Úmluvy], případně do jiných základních práv. Těžko však hovořit o základním právu v souvislosti s neprodloužením povolení k dlouhodobému pobytu; s tím musí každý cizinec počítat. Je-li následně – v důsledku povinnosti opustit území státu – ve hře ohrožení nějakých základních práv (např. práva na život, práva nebýt podroben mučení nebo nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání, nebo koneckonců i práva na respektování soukromého a rodinného života), slouží k jejich ochraně jiné právní prostředky (poskytnutí mezinárodní ochrany, jiné pobytové tituly, např. za účelem strpění pobytu pro existenci překážek vycestování atp.)“* (zdůraznění doplněno zdejší soudem). V rozsudku ze dne 8. 8. 2022, č. j. 4 Azs 138/2022-46, který se týkal neprodloužení zaměstnanecké karty, NSS zdůraznil, že pokud cizinec prokazatelně nesplňuje účel pobytu, nemůže spoléhat na institut soukromého a rodinného života. Navázal tak na svůj rozsudek ze dne 27. 3. 2020, č. j. 5 Azs 320/2019-38, podle kterého je vždy *„nutno posuzovat okolnosti konkrétního případu, zde především účel pobytového oprávnění. Pokud stěžovatelka v daném případě prokazatelně nesplňuje účel pobytu, nemůže spoléhat na institut soukromého a rodinného života. V daném případě stěžovatelka účel pobytu neplnila, prodloužení jejího pobytového oprávnění pouze z důvodů soukromého a rodinného života by vedlo ke zcela absurdnímu důsledku. Zákonné podmínky pro prodloužení pobytového oprávnění založené na účelu pobytu – výkonu podnikatelské činnosti – by byly zcela liché, resp. k prodloužení pobytového oprávnění by postačovalo bez dalšího zohlednění soukromého a rodinného života; takový postup zákon zcela jistě neumožňuje a ani nezamýšlí“*. Obdobně v rozsudku ze dne 17. 8. 2022, č. j. 10 Azs 348/2020-33, NSS zdůraznil, že je třeba respektovat *„i znění a smysl zákona, který stanoví pro získání pobytových oprávnění určité podmínky. NSS proto současně ve své judikatuře dodává, že udělení pobytového oprávnění (tím více trvalého pobytu, který představuje pobytové oprávnění nejvyšší) v situaci, kdy žadatel nesplňuje základní podmínky stanovené zákonem o pobytu cizinců, nelze odůvodnit pouhým odkazem na ochranu jeho soukromého a rodinného života“*.
27. NSS dále v rozsudku ze dne 8. 11. 2022, č. j. 7 Azs 269/2022-27, zdůraznil, že *„ani rozhodnutí o ukončení přechodného pobytu, ani udělení výjezdního příkazu není přímým zásahem do práv*

stěžovatelky a její nezletilé dcery, neboť nevede k nucenému vycestování z území ČR. Napadené rozhodnutí sice ukončilo dosavadní pobytové oprávnění stěžovatelky, nicméně z něj lze dovodit, že tento „výsledek“ není definitivní.“ Dodal, že „[u]končení přechodného pobytu a stanovení lhůty k vycestování vede k tomu, že cizinci je stanovena určitá doba, po kterou je na daném území „tolerován“ (obdobně působí i samotný výjezdní příkaz). Jakkoliv má vydání výjezdního příkazu vést primárně k přípravě na vycestování cizince z území ČR, nemůže-li cizinec vycestovat, má právo v době platnosti výjezdního příkazu požádat o povolení k přechodnému pobytu, mj. o vízum za účelem strpění pobytu podle § 33 zákona o pobytu cizinců.“

28. Takové řešení má k dispozici bezesporu i žalobce po zrušení platnosti zaměstnanecké karty, přičemž by podle soudu bylo nelogické, pokud by žalobci nemohla být pro zásah do rodinného a soukromého života zamítnuta žádost o prodloužení zaměstnanecké karty, přestože se dopustil úmyslného trestného činu, s čímž zákon spojuje bez dalšího zamítnutí žádosti, lze-li rodinný a soukromý život dostatečně zabezpečit prostřednictvím jiného institutu. Takovým postupem nemůže dojít k porušení čl. 8 Úmluvy, neboť ten nedává cizinci právo na konkrétní typ pobytového oprávnění. Zrušením platnosti zaměstnanecké karty sice dochází k odebrání pobytového statusu, jeho důsledkem však není vystavění nepřekonatelné bariéry mezi žalobcem a jeho rodinou. To platí tím spíše, jestliže mezi ČR a zemí původu žalobce platí bezvízový styk.
29. Obdobně k této otázce přistoupil zdejší soud také například v rozsudcích ze dne 24. 4. 2023, č. j. 54 A 5/2023-41, ze dne 25. 4. 2023, č. j. 43 A 106/2022-24, ze dne 18. 5. 2023, č. j. 54 A 13/2023-25, nebo ze dne 9. 8. 2023, č. j. 54 A 40/2023-40, na které soud odkazuje. Lze dodat, že vízum za účelem strpění jako dostatečně účinný prostředek k ochraně základních práv cizince shledal NSS i v případě možného porušení závazku *non-refoulement*, který vyplývá mimo jiné z čl. 2 a 3 Úmluvy (srov. např. rozsudek ze dne 18. 11. 2022, č. j. 3 Azs 235/2022-27). Tím spíše pak je třeba jej považovat za dostatečný prostředek k ochraně práva na rodinný a soukromý život, které není absolutní. Žalobní bod není důvodný.
30. Vzhledem k naposled uvedenému nemohl být žalobce úspěšný ani se svou námitkou, že napadené rozhodnutí nebylo možné vydat s ohledem na probíhající válečný konflikt v zemi původu žalobce. K tomu soud uvádí následující:
31. Jak vyplývá z rozsudku NSS ze dne 24. 3. 2022, č. j. 1 Azs 36/2022-31, „[n]a Ukrajinu dne 24. 2. 2022 zaútočila vojska Ruské federace a vypukla válka, která zasahuje **celé její území**. Z Ukrajiny proudí do Evropy milióny uprchlíků. Jde o válečný konflikt dvou států, který nemá v Evropě po roce 1945 obdobu. Probíhající ruská invaze na Ukrajinu je přitom notorietou, kterou není třeba dokazovat“ (zvýraznění doplněnou zdejším soudem). Tyto závěry jsou dle zdejšího soudu nadále aktuální i pro projednávanou věc.
32. Z citovaného rozsudku NSS č. j. 6 Azs 163/2015-47, však vyplývá, že „[j]e-li [...] ve hře ohrožení nějakých základních práv (např. práva na život, práva nebýt podroben mučení nebo nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání, nebo koneckonců i práva na respektování soukromého a rodinného života), **slouží k jejich ochraně jiné právní prostředky** (poskytnutí mezinárodní ochrany, jiné pobytové tituly, např. za účelem strpění pobytu pro existenci překážek vycestování atp.)“ (zvýraznění doplněno zdejším soudem). Soud má tento závěr za plně aplikovatelný i v projednávané věci.
33. V případě žalobce tak lze i z tohoto důvodu uvažovat o možnosti požádat o vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území podle § 33 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu

cizinců, neboť invaze vojsk Ruské federace na území Ukrajiny znamenající válku zasahující celé její území zjevně není závislá na vůli žalobce, a je proto možné žalobcem uváděné důvody posoudit jako překážky vycestování na jeho vůli nezávislé (srov. obdobně rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 15. 9. 2022, č. j. 31 A 16/2022-37). Otázka splnění podmínek pro udělení tohoto pobytového oprávnění by však byla na posouzení žalovaného v jiném řízení na základě žádosti žalobce.

34. Vedle uvedeného právního prostředku může žalobce zvažovat rovněž možnost požádat o udělení mezinárodní ochrany, neboť nelze vyloučit, že by žalobci mohla být udělena doplňková ochrana podle § 14a odst. 2 písm. c) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů, neboť návratem do země původu by mu mohlo hrozit „*vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu*“. I v tomto případě je však posouzení existence všech předpokladů pro udělení mezinárodní ochrany na posouzení žalovaného v jiném řízení.
35. Jak soud uvedl již v bodu 24 tohoto rozsudku, z hlediska Úmluvy postačuje, pokud má žalobce na vnitrostátní úrovni dostupné právní prostředky, jimiž lze dosáhnout ochrany práv a svobod v Úmluvě zakotvených, a to bez ohledu na jejich formu. Žalobní bod není důvodný.
36. Z obdobných důvodů nehrozí, že by v důsledku napadeného rozhodnutí mohlo dojít k porušení Úmluvy o právech dítěte (č. 104/1991 Sb.). K této otázce soud odkazuje zejména na rozsudek zdejšího soudu ze dne 6. 5. 2024, č. j. 45 A 2/2024-28, v němž se obdobnou otázkou zabýval a z jehož závěrů soud vychází i v projednávané věci.
37. V rozsudku ze dne 17. 8. 2020, č. j. 1 Azs 260/2020-27, NSS zdůraznil, že relevantní judikatura (a to ani rozsudky NSS ze dne 16. 3. 2020, č. j. 5 Azs 404/2019-28, a ze dne 12. 6. 2020, č. j. 5 Azs 343/2019-37) nestanovuje absolutní převahu nejlepšího zájmu dítěte a nevylučuje, aby při posouzení individuálních okolností věci nemohl převážet jiný konkurující zájem. NSS poukázal na skutečnost, že nedávná judikatura Ústavního soudu zavedla jistou kategorizaci různých řízení podle intenzity působení nejlepšího zájmu dítěte (srov. náleze ze dne 14. 4. 2020, sp. zn. IV. ÚS 950/19). A to od řízení, v nichž se přímo rozhoduje o úpravě práv a povinností dítěte právě jakožto dítěte (řízení o péči o dítě a styku s ním), přes řízení, jejichž účelem je upravit práva a povinnosti dítěte, aniž by se dotýkala statusu dítěte (řízení o soukromoprávních závazcích), po řízení, jejichž účelem není přímo zasáhnout do právního postavení dítěte, ale která mají na dítě zprostředkovaný právní dopad. V těchto kategoriích se pak nejlepší zájem dítěte projevuje různou intenzitou od předního a rozhodujícího kritéria až po „prosté“ vážení s dalšími hodnotami a zájmy. Z těchto závěrů žalovaný v napadeném rozhodnutí vychází. Žalovaný přitom věnoval posouzení nejlepšího zájmu dítěte dostatečnou pozornost.
38. Podle citovaného nálezu patří do třetí kategorie řízení o vyhoštění osoby pečující o dítě (náleze sp. zn. IV. ÚS 950/19, bod 52). Rozhodnutí o zrušení pobytu představuje méně intenzivní zásah než vyhoštění, proto není důvod řadit jej do první či druhé kategorie vymezené Ústavním soudem. U třetí kategorie se přitom podle Ústavního soudu „*otevřít širší prostor pro převážení jiným konkurujícím zájmem než u druhé kategorie, neboť se zde nestřetává jen zájem dítěte na jedné straně a jiný zájem na straně druhé, ale zájem dítěte je jen jedním, byť nepochybně významným, z vícera zájmů různých dalších subjektů, mezi kterými je třeba vyvažovat a které mohou být stejně významné či dokonce významnější*“ (náleze sp. zn. IV. ÚS 950/19, bod 53). V této souvislosti zdejší soud poukazuje na skutečnost, že

v projednávané věci je dopad napadeného rozhodnutí na zájmy dětí žalobce ještě vzdálenější, neboť ty na území ČR nepobývají, a tento vliv se tak omezuje výhradně na ekonomickou stránku jejich zájmů v případě eventuálního poklesu příjmů rodiny.

39. V této souvislosti je dále třeba zopakovat, že zaměstnanecká karta není jediným prostředkem, který umožňuje soužití žalobce s jeho dětmi. Jejich společné soužití může být plně zabezpečeno prostřednictvím víza za účelem strpění (srov. výše odůvodnění k zásahu do rodinného a soukromého života).
40. V této souvislosti soud připomíná též ustálenou judikaturu Nejvyššího správního soudu, která zdůrazňuje, že si žalobce „*před pácháním trestné činnosti musel být vědom, že jeho aktivity mohou v případě jejich odhalení zcela jistě negativně zasáhnout nejen jeho samotného, ale též jeho blízké, kteří budou dotčeni jak odloučením v případě stěžovatelova odsouzení a uložení trestu odnětí svobody, tak možným zrušením pobytového oprávnění svého blízkého. Stěžovatel si v této situaci musel být vědom, že je povinen ctít právní předpisy státu, ve kterém dlouhodobě pobývá, jinak se v případě závažného narušování veřejných zájmů České republiky (či jiného státu Evropské unie) vystavuje ohrožení v podobě ztráty pobytového oprávnění, neboť s Českou republikou jej nepojí státoobčanské pouto a není mu tedy garantována možnost na jejím území pobývat bezpodmínečně.*“ (rozsudek NSS ze dne 30. 7. 2020, č. j. 6 Azs 161/2020-45). Žalobní bod není důvodný.
41. Jen pro úplnost soud na tomto místě opakuje to, co již uvedl v rozsudku č. j. 45 A 2/2024-28, tj. že na výše uvedených závěrech nemůže nic změnit ani rozsudek NSS ze dne 23. 10. 2023, č. j. 10 Azs 234/2023-51. Zmíněným rozsudkem desátý senát NSS zrušil rozsudek zdejšího soudu ze dne 9. 8. 2023, č. j. 54 A 40/2023-40, avšak přehlédl, že skutkově a právně plně srovnatelný rozsudek (včetně přítomnosti nezletilého dítěte na území ČR) zdejšího soudu ze dne 24. 4. 2023, č. j. 54 A 5/2023-41, již dříve druhý senát NSS „potvrdil“ v rozsudku ze dne 10. 8. 2023, č. j. 2 Azs 135/2023-33, a označil argumentaci zdejšího soudu (shodnou jako v rozsudku č. j. 54 A 40/2023-40) za přesvědčivou, propracovanou a detailní. Z rozsudku č. j. 10 Azs 234/2023-51 není vůbec zřejmé, z jakých důvodů zaujal odlišný názor, k rozsudku č. j. 2 Azs 135/2023-33 se nijak nevyjádřil, nevypořádal se ani s argumentací zdejšího soudu uvedenou ve zrušeném rozsudku ani četnou judikaturou samotného NSS a Ústavního soudu, na kterou zdejší soud ve zrušeném rozsudku odkazoval.
42. Soud proto nesouhlasí s názorem desátého senátu NSS, že by řešení pobytové situace prostřednictvím víza za účelem strpění bránila výluka ze soudního přezkumu. Zdejší soud je přesvědčen, že pokud by cizinec namítal porušení závazků vyplývajících z čl. 2, čl. 3 nebo čl. 8 Úmluvy, nemohla by být žaloba proti neudělení víza za účelem strpění vyloučena ze soudního přezkumu, neboť podle čl. 36 odst. 2 Listiny základních práv a svobod (č. 2/1993 Sb.) nesmí být z pravomoci soudu vyloučeno přezkoumávání rozhodnutí týkajících se základních práv a svobod podle Listiny (takové námitky by bylo třeba posoudit nezávislé na skutečnosti, že cizinec nemá práva pobytu na území ČR). Krom toho, pokud cizinec nesplňuje podmínky konkrétního pobytového oprávnění, je mnohem vhodnější, aby mu v případě hrozby porušení mezinárodních závazků bylo uděleno pouze tzv. „nejnižší“ pobytové oprávnění, které může tuto hrozbu účinně odvrátit, a nikoliv pobytové oprávnění podle jeho volby. Opačný výklad by cizince, kteří podmínky pobytového oprávnění nesplňují (navíc z důvodu vědomé trestné činnosti), nedůvodně zvýhodňoval oproti cizincům, kteří podmínky svého pobytového oprávnění řádně plní.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

43. Ze shora uvedených důvodů žalobce se svými námitkami neuspěl. Jelikož v řízení o žalobě nevyšly najevo žádné vady, k nimž je nutno přihlížet z úřední povinnosti, soud žalobu jako nedůvodnou zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
44. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nebyl v řízení úspěšný, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému soud náhradu nákladů nepřiznal, neboť mu nevznikly náklady převyšující náklady na jeho běžnou činnost, pod kterou spadá rovněž obrana vlastních rozhodnutí v soudním řízení správním.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů je stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 6. února 2025

JUDr. David Kryška, v. r.
samosoudce